

Vedrørende inspektorbesøg på Anæstesiologisk Afdeling Nord og Syd, Aalborg Universitetshospital (AAN/S-AU), 13. og 14. januar 2015.

Uddannelsesrådet, Anæstesiologisk afdeling (UR) har følgende kommentarer til inspektorrapporten og sundhedsstyrelsens kommentarer:

Inspektorbesøget havde karakter af rutinebesøg. Afdelingen har ikke introduktionslæger, som anført i sundhedsstyrelsens kommentarer. Efter besøget har inspektorerne forfattet prosadelen til inspektorrapporten og denne blev sendt til godkendelse på (AAN/S-AU).

Efterfølgende offentliggørelse af inspektorrapporten på sundhedsstyrelsens (SST) hjemmeside afslører i afkrydsningsskemaet behov for forbedringer i 8 af 16 punkter og utilstrækkelig i eet punkt. Uddannelsesrådet finder denne bedømmelse er givet uden et tilstrækkeligt grundlag herfor.

Uddannelsesrådet har gennemgået punkterne enkeltvis og har følgende kommentarer:

Introduktion til afdelingen:

Særdeles god (selvevaluering: særdeles god)

De uddannelsesansvarlige Yngre læger i hoveduddannelses (HU-UKYL) varetager introduktion af nye kursister. Der tages kontakt til HU-lægerne, så snart navnene offentliggøres. Der sendes skriftligt materiale sammen med information om vagtplanlægning og ønsker hertil. HU-lægerne følger sygehuset introduktion med IT mv. Dertil er afsat 2 hele dage til den formelle introduktion med fremmøde af ledelse, professor, tillidsrepræsentant, skemalægger og nøglepersonerne for uddannelsen. HU-UKYL introducerer til praktiske forhold til hospital og afdeling med telefoner, koder, nøgler, omklædning mv. Den første måned introduceres HU-lægerne til de afsnit, som de stifter bekendtskab med, når de starter i afdeling. Der er lavet en rotationsplan herfor, som følges og får gode tilbagemeldinger. HU-lægerne indgår ikke i vagt den første måned. Den første måned giver også anledning til, at samarbejdspartnere ser HU-lægen i afdelingen inden vagt.

Inspektorerne angiver, at introduktionen kunne opprioriteres på Syd med involvering af sygeplejegruppen.

Uddannelsesprogram:

Særdeles god (selvevaluering: tilstrækkelig)

Programmerne foreligger på videreuddannelsessekretariatets hjemmeside og er nyligt revideret (april 2014)

[http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/anestesiologi/uddannelsesprogrammer/.](http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/anestesiologi/uddannelsesprogrammer/)

Uddannelsesprogrammet følges og er udfærdiget af uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) i afdelingen.

Uddannelsesplan:

Behov for forbedringer (selvevaluering behov for forbedringer).

HU-lægerne har ikke samlet uddannelsesplan for hele det 3-årige forløb i Aalborg. Der udfærdiges dog individuelle skriftlige uddannelsesplaner på hvert afsnit i forbindelse med introduktionssamtalen. Vi finder det ikke korrekt, at uddannelsesplanerne ikke bruges systematisk.

Medicinsk ekspert:

Særdeles god (selvevaluering: tilstrækkelig)

Inspektorerne anfører, at der er et stort volumen af patienter og læringssituationer tilbydes HU-lægerne før andre. Kompetencekortene anvendes og der gives formaliseret tilbagemelding herpå. Afsnittene varierer således der på nogle afsnit er tæt supervision: (ex hjerteanæstesi), men der på andre afsnit er større grad af selvstændigt arbejde med mulighed for supervision. Vi mener, at begge dele bør være repræsenteret i uddannelsen og at lederrollen styrkes ved selvstændigt arbejde som at lede en operationsgang (O-anæstesi). Vi mener, at mange uddannelseselementer ikke kan planlægges systematisk, men gribes i situationen.

Kommunikator:

Behov for forbedringer: (Selvevaluering: Behov for forbedringer)

Der er i uddannelsen taget højde for tæt supervision ved traumemodtagelse, akutte abdominale aortaaneurismer og deciderede anæstesier på eksempelvis thoraxanæstesi, hvor HU-lægen og speciallægen begge er til stede. Ud over faglige kompetencer vurderes især kommunikatorrollen i relation til temet og øvrige samarbejdspartnere.

HU-lægerne trænes i den vanskelige samtale hos især intensive patienter. Såvel superviseret, som selvstændigt.

Alle HU-læger aflægger rapport efter vagt såvel til fælles morgenkonference og intensiv rapport ude i afsnittene. Dertil trænes HU-lægerne i kommunikation ved fremlæggelse af "5 minutter" til morgenundervisning. Som en del af forskningstræningsmodulet fremlægger HU-lægerne deres opgaver for hinanden og ligeledes til fælles morgenundervisning (45 minutter) i afdelingen. Flere HU-læger tilbydes undervisning af medicinstuderende i afdelingen ligesom undervisning af andre faggrupper. Dette er dog frivilligt. Efter kongresdeltagelse (typisk er HU-lægerne af sted én gang under uddannelsen) holdes en morgenseance for afdelingen med tilbagemelding fra kongressen. Adskillige HU-læger har simulatorinstruktøruddannelsen.

Der er et uudnyttet potentiale i at involvere HU-lægen i udarbejdelse af vejledninger og instrukser.

Samarbejder:

Tilstrækkelig (selvevaluering: tilstrækkelig)

Såvel det daglige arbejde og vagtarbejde byder på en stor del af samarbejde – dette især i kraft af det store patientvolumen med et bredt spektrum kliniske problemstillinger. Alle HU-læger oplever at være i front også ved de mest dårlige og akutte patienter. Alle HU-læger får ophold (superviseret) på akutlægebilen i 10 dage. Dette er struktureret og skemalagt. Alle HU-læger tilbydes at deltage i præhospitale øvelser. En del af specialets A-kurser træner samarbejde med simulationsbaseret undervisning.

Inspektorerne anfører, ”at der foreligger ikke noget om deltagelse i opgaver med fokus på rollen som samarbejder for de uddannelsessøgende”.

Leder/Administrator:

Behov for forbedringer (selvevaluering: behov for forbedringer)

HU-lægen er typisk teamleder ved modtagelse af akutte patienter og på operationsstuerne. HU-lægerne leder konferencerne på intensiv afdeling ved rapportoverlevering. Der forlægger en del administrative opgaver, som varetages af HU-læger: 2 UKYL poster, én tillidsrepræsentant og en skemalægger. Der er mulighed for at træne rollen som KOOL-læge eller behandlingspladsleder i præhospitale øvelser.

Inspektorerne anfører, at rollen ikke trænes systematisk.

Sundhedsfremmer:

Behov for forbedringer (selvevaluering: behov for forbedringer)

Alle HU-læger har ambulatorievirksomhed med dertilhørende naturligt indhold af sundhedsfremmende elementer. HU-læger i anæstesi har i forbindelse med deres ansættelsesprocedure til stillingen skullet dokumentere individuelle kompetencer indenfor rollen som sundhedsfremmer. I forbindelse med akkreditering i afdelingen har der været fokus på hygiejne og patientsikkerhed.

Inspektorerne anfører, at der ikke er fremkommet udsagn under besøget, der gør det muligt at vurdere kompetencen, men at afdeling selv har scoret det lavt. Det foreslås, at rollen kan trænes i smerteklinik/palliativ enhed. HU-lægerne har allerede ophold på tværfagligt smertecenter og palliativ enhed i Farsø på hver en uges ophold.

Akademiker:

Afdelingen har et veltilrettelagt program for forskningstræningsmodulet. Få få merit pga allerede gennemført forskningsgrad, de øvrige har alle gennemført. Forskningstræningsmodulet planlægges og gennemføres af afdelingens professor. Professoren er til stede under HU-lægernes introduktion og gennemfører individuelle samtaler med HU-lægerne med mulighed for sparring. Som anført under kommunikator underviser alle HU-læger i afdelingen og flere er tilknyttet Nord-sim med uddannelse af KBU-læger, ambulancebehandlere, paramedicinere, akutsygeplejersker mv. Der er således undervisningstilbud til alle de HU-læger, der har tid, lyst og mulighed herfor.

Professionel:

Tilstrækkelig (selvevaluering: tilstrækkelig)

Inspektorerne kommentarer til punktet har karakter af tilbagemelding til HU-lægerne (Generelvurdering, uddannelsesrådsmøder, Minicex).

UR mener rollen trænes som et overordnet element i udførelsen af de øvrige roller. Der gennemføres et kompetencekort og refleksiv rapport i "utilsigtet hændelse".

Forskning:

Behov for forbedringer (selvevaluering: behov for forbedringer)

HU-lægerne deltager og gennemfører forskningstræningsmodulet. Modulet er velplanlagt og tilrettelægges af professoren. HU-læger der har tid og lyst har mulighed for at deltage i øvrig forskning, men det er UR opfattelse, at HU-lægerne i forvejen har mange opgaver i form af dagtider, vagter, undervisning, kompetencer mv. Afdelingen deltager i multicenterforskning og HU-lægerne inkluderer patienter på lige fod med speciallægerne. Der er en HU-læge, der kører specielt PhD forløb. Enkelte HU-læger har selvstændige forskningsprojekter på eget initiativ. UR mener, at de HU-læger der har specielle ønsker har mulighed for at indfri disse.

Inspektorerne anfører, at "afdelingen har endnu ikke høstet udbyttet af de uddannelsessøgendes mulighed for tæt kontakt til professoren . UR undrer sig over denne formulering og hvilket udbytte, der henvises til.

Undervisning:

Utilstrækkelig (selvevaluering: utilstrækkelig)

Afdelingen har for få år tilbage haft temadage, hvor HU-lægerne havde obligatorisk fremmøde. Temadagene blev arrangeret af UKYL og afsnit og afholdt 4 gange årligt. Desværre har disse ikke været afholdt de seneste 1,5-2 år. Se venligst under punktet tiltag.

Konferencernes læringsværdi:

Behov for forbedringer (selvevaluering: særdeles god)

SYD: UR ser det som en styrke, at alle afdelingens læger mødes til én stor fælles konference, hvor afgangende vagthold rapporterer om specielle oplevelser eller opgaver i vagten. Der er struktureret morgenundervisning "5 minutter". Dertil har de enkelte afsnit konferencer enten som planlægning af OP og specielle anæstesier og intensivrapportoverlevering. Alle konferencer giver mulighed for at drøfte cases mm med HU-lægerne.

NORD: konferencen har tidligere haft karakter af planlægningskonference af OP-programmet med sygeplejersker. Lægerne havde efterfølgende kort konference med vagtoverlevering. Strukturen er nyligt ændret (maj 2015), således man ikke længere mødes med sygeplejerskerne om morgenen, men på en planlægningskonference om eftermiddagen. Her har HU-lægen mulighed for at melde sig ind på den følgende dags opgaver og drøfte anæstesimetoder mm.

Læring og kompetencevurdering:

Behov for forbedringer (selvevaluering: særdeles god)

Alle kursister kompetencevurderes efter det velbeskrevne uddannelsesprogram. Alle afsnit har kompetencevurdering. Der er ikke godkendt kursister, der ikke har gennemført hele porteføljen. UAO afholder slutsamtale med alle HU-læger, hvor porteføljen gennemgås. UR finder det overraskende, at inspektorerne beskriver et trygt og godt læringsmiljø med særdeles god arbejdstilrettelæggelse, stort patientvolumen, hvor læringssituationer tilbydes kursister i høj grad før andre – og modsat anfører, at ”kompetencerne bør trænes hyppigt”. Inspektorerne tillægger manglende brug af metoden ”Mini-cex” det samme som at der ikke sker en tilbagemelding til HU-lægerne i eksempelvis vagt. UR vil gerne gøre opmærksom på, at bl.a. 360 graders evalueringen, som er veletableret også inddrager vagtfunktion.

Arbejdstilrettelæggelse:

Særdeles god (selvevaluering: særdeles god)

UAO udarbejder rotationsplan for HU-lægerne tilknytning til afsnittene. Der tages i det daglige stort hensyn til HU-lægernes uddannelsespotentiale. Gælder på såvel NORD som SYD.

Læringsmiljøet på afdelingen:

Særdeles god (selvevaluering: særdeles god)

UR kan kun tilslutte sig dette. Vi gør os umage for at skabe et trygt læringsmiljø, som ud over uddannelse skaber mulighed for rekruttering til vores afdeling.

UR har iværksat følgende tiltag:

Individuelle uddannelsesplaner:

Der er udfærdiget et skriftligt, elektronisk forslag til individuel uddannelsesplan, som er gennemgående for HU-lægen i 3 år. Den er tiltænkt som en slags ”vandrejournale”, således der ikke startes forfra hver gang. Den kan således medtages til introduktionssamtalerne på de forskellige afsnit og være med til at følge HU-lægens udvikling og behov.

Alle nystartede HU-læger udfylder Individuel uddannelsesplan (elektronisk form som findes på Aalborg Universitetshospitals hjemmeside) og sender det til UAO. 4 ud af 5 er allerede modtaget.

Feedback:

Ved gennemgang af HU-læger til uddannelsesrådsmøder 4 gange årligt gives systematiske tilbagemeldinger i form af hvilke områder, der fungerer godt, og hvilke områder HU-lægen skal arbejde med. Der er lavet et skema til formålet.

Mini-cex indføres i startfasen mindst én gang som anæstesiavagt og én gang som intensivvagt. Planlægges ved introduktionssamtalen.

Fortsat anvendelse af 360 graders evaluering. Anæstesen har 5 facilitatorer uddannede. Der er 1 360 graders evaluering i opholdet på Aalborg Universitetshospital og 1 laves på perifert sygehus på 4. år.

Undervisning:

Temadage genindføres 2 gange årligt. Tovholder er fastansatte UKYL.

Der er udfærdiget undervisningsplan, der afholdes som middagsmøder (11.00-13.00) hver 3. onsdag hver måned (undtagen juni, juli, august og december) med fastlagte emner baseret på cases medtaget af HU-lægerne. Første gang var 20. maj. Tovholder er fastansat UKYL.

Funktionsbeskrivelser:

Der findes en overordnet beskrivelse for UAO på Aalborg Universitetshospital, men ikke specifikt for funktionen i anæstesiologisk afdeling.

I samarbejde med afdelingsledelsen laves der oversigt over UAOs og UKYLS tidsforbrug i forbindelse med uddannelsesrelevant arbejde. Det tilstræbes at skemalægge disse timer. Dette arbejde pågår.

Refleksion:

UR har drøftet, at vi i vores selvevaluering måske har dømt os selv for "hårdt" og således ikke solgt vores afdeling godt nok. Vi kunne med fordel have beskrevet og dokumenteret mange af de områder, som allerede fungerer godt.

Vi er klar over, at inspektorerne laver deres vurdering ud fra de input, som vi har givet dem, men tolkningen synes vi har været urimelig på enkelte punkter.

I sundhedsstyrelsens kommentarer til rapporten finder UR det trist at læse, at "vi med vores store uddannelsesvolumen ikke har en mere struktureret tilgang til uddannelsesområdet" når vi har velbeskrevne uddannelsesprogrammer, som følges, uddannelsesrådsmøder og en høj grad af arbejdstilrettelæggelse. Forskningsområdet findes lavere end forventet.

Vi oplever stort engagement og har allerede fundet anledning til flere ændringsforslag for at gøre uddannelsen endnu bedre.

Slutteligt vil vi gerne henvise til "evaluer.dk" hvor HU-lægerne giver afdelingen meget fine tilbagemeldinger.

På vegne af uddannelsesrådet for Anæstesiologisk Afdeling

08.07.15 Marlene Hove Kanstrup, UAO